

RTU studiju kurss "Darba procesu projektēšana amatniecībā"

01T00 Arhitektūras un dizaina institūts

Vispārējā informācija

Kods	MŠM362
Nosaukums	Darba procesu projektēšana amatniecībā
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītbspēks	Andra Ulme - Doktors, Profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Amatnieka darba vietas projektēšanas īpatnības, tās pielāgošana sadzīves priekšmetu un vides objektu izgatavošanai. Ergonomikas kategorijas, to nozīme darba vides iekārtošanā. Ergonomikas principi sadzīves priekšmetu iekārtošanā, ergonomikas principi dzīves vides projektēšanā; ergonomikas principi sabiedriskās dzīves vides projektēšanā.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Mērķis- nodrošināt, ka tiks apgūts teorētiskais kurss dizaina ergonomikā un students spēs praksē – projektējot mēbeles vai telpu interjera dizainu, ergonomiski lietot studiju priekšmetā iegūtās zināšanas, prasmes un kompetences. 1. Izvērtēt un sniegt piemēros zināšanas par ergonomikas pamatjēdzieniem, principiem un izmantošanas paņēmieniem; 2. Apgūt prasmi veidot ergonomiski atbilstošas darba vietas kā uzņēmumos, tā individuāli projektējot, apzināti lietojot darba aizsardzības pamatprincipus un paņēmienus; 3. Apgūt spēju turpmāk lietot šīs kompetences un prasmes interjera dizaina projektēšanas nodarbībās un ikdienas darbā.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Pastāvīgajā darbā studenti individuāli izstrādā un izprojektē ergonomiski atbilstošu darba vietu, ņemot vērā savus individuālos antropometriskos rādītājus. Pie darba vietas no apmeklētāju puses ir jābūt ērtai piekļuvei cilvēkiem ar kustības traucējumiem (riteņkrēsļā). Studenti papildus rasējumiem apkopo teorētisko materiālu atbilstoši uzdevuma prasībām un iesniedz visu darbu apkopota referāta formā. Kontroldarbi: 1.1. Ergonomika- pamatjēdzieni, cilvēks un apkārtējā vide, uzņēmuma un darba vietas dizains; 2. Vadības ierīces un signāli, troksnis, gaisa kvalitāte telpās, mikroklimats, iekārtas un darba aprīkojums. 3. Darba riska faktori un strādājošo veselība, likumdošana darba aizsardzībā
Literatūra	1.Roja Ž.Ergonomiskas pamati. Rīgā, 2008, (190 lpp.) 2.Roja Ž.Ergonomiskie faktori. 3.4. nodaļa, Darba riska faktori un strādājošo veselības aizsardzība, Ž. Rojaš un V. Kaļķa red., Rīga, Elpa-2, 2001:200-220. 3.Roja Ž.Darba fizioloģijas nozīme arodveselībā. 2. nodaļa, Darba riska faktori un strādājošo veselības aizsardzība, Ž. Rojas un V. Kaļķa red., Rīga, Elpa-2, 2001:140-160 4.Roja Ž.Psihosociālie un organizatoriskie faktori. 3.5. nodaļa, Darba riska faktori un strādājošo veselības aizsardzība, Ž. Rojas un V. Kaļķa red., Rīga, Elpa-2, 2001:288-300. 5.Roja Ž.Arodveselības aktualitātes būvniecības nozarē strādājošiem. 6. nodaļa, Darba riska faktori un strādājošo veselības aizsardzība, Ž. Rojas un V. Kaļķa red., Rīga, Elpa-2, 2001:400-450. 6.Roja Ž.Ergonomisko risku radīto arodveselības problēmu risinājumi ceļu būves nozarē strādājošiem Latvijā. Rīga - 2005, Elpa-2 7.Roja Ž., Roja I., Kaļķis H., Kaļķis V., Švirks J. Būvniecībā nodarbināto darbaspējas - darba dzīves kvalitātes rādītājs Latvijā. RSU/ZR 2007. gada sociālo zinātņu pētnieciskā darba publikācijas. Rīga, RSU, 2008, 99-102.lpp. 8.N. Dimbovska, Ž. Roja, J. Ieviņš. Psihoemocionālā stresa ietekme uz skolotāju darba spējām. Rīgas Tehniskās Universitātes (RTU) zinātnisko rakstu krājumā "Tehnogēnās vides aizsardzības zinātniskās problēmas", 2008., 160. - 165.lpp. 9.H. Kaļķis, Ž. Roja, V. Kaļķis. Ergonomiskie riska faktori kokapstrūpniecībā strādājošiem Latvijā. RTU rakstu krājumā 2007. gads, "Tehnogēnās vides aizsardzības zinātniskās problēmas", 2008.,165 - 170.lpp. 10.V. Kaļķis, Ž. Roja, H. Kaļķis. Objektīva ergonomisko risku novērtēšana, mērot sirds ritmu un muskuļu tonusu. RTU rakstu krājumā 2007. gads, "Tehnogēnās vides aizsardzības zinātniskās problēmas", 137. - 144. lpp. 11.I. Roja, H. Kaļķis, R. Lūsis, Ž. Roja. Psihoemocionālās slodzes ietekme uz fiziskā un garīgā darba darītājiem. RTU rakstu krājumā 2007. gads, "Tehnogēnās vides aizsardzības zinātniskās problēmas", 154. - 161.lpp. 12.Ergonomika darbā. Izdota: Rīgā, 2003.,
Nepieciešamās priekšzināšanas	Informācijas tehnoloģija, specializācijai atbilstoša izstrādājumu projektēšana

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Ergonomika- pamatjēdzieni	2	0	0	0
Cilvēks un apkārtējā vide	2	0	0	0
Darba vietas dizains	6	0	0	0

Uzņēmuma dizains	4	0	0	0
Apgaismojums un krāsa	4	0	0	0
Fizisks darbs: piepūle, piespiedu pozas un atkārtotas kustības	4	0	0	0
Psihoemocionālā slodze	2	0	0	0
Vadības ierīces un signāli, troksnis un vibrācija	2	0	0	0
Mikroklimats, gaisa kvalitāte telpās	2	0	0	0
Iekārtas un darba aprīkojums, organizāciju ergonomika	2	0	0	0
Likumdošana darba aizsardzības jomā	2	0	0	0
Kopā:	32	0	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Spēj atpazīt un definēt ergonomikas pamataspektus, kā arī galvenos drošas darba vides projektēšanas principus un paņēmienus	testa formā demonstrēta spēja veikt objektu ražošanas tehnoloģiju salīdzinošu analīzi, praktiskajā darbā attēlotas kompetences darba aizsardzības jomā, ergonomikas pamataspektos un drošas darba vides projektēšanā
Spēj izprast un piemērot darba aizsardzības, darba organizācijas un darba drošības likumu būtību, to savstarpējo mijiedarbību un izpausmi dažādu- rūpniecisko, universālo un grafiskā dizaina virzienos, kā arī spēt ieraudzīt to izpausmi cilvēka psihofizioloģiskās uztveres procesā	Kontroldarbā sniegtās atbildes uz jautājumiem par Darba likumu un darba drošības likumu būtību, kā arī praktiskajā darbā lietotās kompetences darba vietas projektēšanā.
Spēj izskaidrot un pamatot savu projektu par drošas un ergonomiski iekārtotas darba vietas risinājumu, tā ideju, izvēlētos ergonomikas principus un paņēmienus	eksāmenā atrisināts uzdevums par drošas un ergonomiski iekārtotas darba vietas aprīkojumu, praktiskā darba aizstāvēšanas prezentācija
Spēj integrēt ergonomikas un mākslinieciskās jaunrades pamatprincipus mēbeļu rūpniecisko kolekciju projektēšanas uzdevumos	testa formā demonstrēta spēja veikt doto piemēru analīzi, praktiskajā darbā mēbeļu projekta izstrāde
Spēj salīdzināt, izvērtēt un kritizēt darba vides un darba vietas risinājumu ergonomiskos aspektus	kontroldarbā demonstrēta spēja veikt doto piemēru analīzi, praktiskajā darbā izstrādāts ergonomiski atbilstošas darba vietas projekts

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	1.0	0.0	1.0		*	